

БОРОЗЕНЧАСТИЙ СКОСАР ЯК ШКІДНИК СУНИЦІ ТА ЗАХОДИ ЗАХИСТУ ВІД НЬОГО

Призначення. Борозенчастий скосар – ендемічний вид на територіях Європи з помірним кліматом. Останніми роками спостерігається значне розповсюдження борозенчастого скосара, що можна пояснити декількома причинами, зокрема заборонаю хлорорганічних і деяких фосфорорганічних пестицидів, а також біологічними особливостями шкідника. Борозенчастий скосар може розмножуватися телетокією: з незапліднених яєць розвиваються самиці. Внаслідок досить тривалого циклу розмноження одна самиця довгоносики може заснувати нову популяцію шкідника, яка досягає великої щільності вже за декілька поколінь. Личинки живляться коренями, що призводить до уповільнення росту та відмирання рослини у разі інтенсивного ушкодження.

Хімічний захист не дає змоги вирішити проблеми з борозенчастим скосарем. Тому біологічні методи захисту ягідних культур від скосара є важливою альтернативою інсектицидам.

Ентомопатогенних нематод застосовують проти чорного борозенчастого скосара на суниці, смородині та культурах декоративного садівництва. Нематоди заселяють личинок різних віків, лялечок і дорослих комах. Найкращі результати були отримані за використання *Heterorhabditis spp.* проти чорного скосара на суниці та культурах декоративного садівництва в умовах закритого ґрунту. Визначення місцевих ізолятів відомих видів нематод і можливо нових видів допоможе уникнути проблем, що виникають у разі застосування екзотичних видів організмів, та сприятиме розширенню знань про біологічне розмаїття безхребетних організмів в Україні.

Застосування ентомопатогенних нематод не обмежується умовами закритого ґрунту, їх також можна застосовувати на ягідниках, особливо на суниці. Більше того, якщо застосовувати види нематод, ізольовані з місцевих ґрунтів України, ефективність цих організмів проти борозенчастого скосара буде набагато вищою. На сьогодні тільки два види корисних нематод виділені з ґрунтів в Україні. Це *S. carpocapsae* та *Heteerorhabditis spp.*

Сфера застосування. Фермерські господарства Львівської області.

Розробник: Коханець О.М., к.с.-г.н., доцент, Стефановська Т.Р., к.с.-г.н., доцент.

OTIORHYNCHUSSULCATUS – MAIN PEST OF STRAWBERRY AND METHODS OF IT'S CONTROL

Kohanets O. M., Stefanovska T. R.

A new information concerning appearance of the Otiornych chussulcatus in Ukraine is represented. A generalized review of the literature sources is given, containing the main data connected with distribution, biology, ecology and methods of the integrated plant protection control of the above mentioned pest of strawberry.